

5 Zájmové vzdělávání

Zájmové vzdělávání se realizuje ve školských zařízeních, a to ve školních družinách i školních klubech a ve střediscích volného času. Středisky volného času jsou domy dětí a mládeže, které uskutečňují činnost ve více oblastech zájmového vzdělávání, a stanice zájmových činností zaměřené na jednu oblast zájmového vzdělávání.

Všechna zařízení zájmového vzdělávání poskytují účastníkům možnost smysluplného naplnění volného času, přispívají k prevenci sociálně patologických jevů a rizikového chování dětí a mládeže. Školní družiny a školní kluby uskutečňují zájmové vzdělávání, zpravidla pravidelnou a příležitostnou výchovně-vzdělávací činností, případně nabídkou spontánních činností. Střediska volného času uskutečňují kromě pravidelných a příležitostných činností také táborem činnost, mimo to se také účinně podílejí na osvětové činnosti, péči o nadané děti, žáky a studenty, ve spolupráci se školami a dalšími institucemi organizují pro ně olympiády, soutěže a přehlídky.

V kontrolovaném počtu (169) školských zařízeních pro zájmové vzdělávání došlo k porušení legislativy v oblasti školních vzdělávacích programů ve 12 zařízeních (nejčastěji nebyl zpracován v souladu s § 5 odst. 2 školského zákona) a u 15 školských zařízení v oblasti dokumentace.

5.1

Podmínky zájmového vzdělávání

5.1.1 Zařízení a účastníci v zájmovém vzdělávání

V důsledku stále trvajících nárůstu žáků 1. stupně základních škol a žáků přípravných tříd pokračuje úsilí ředitelů škol o navýšování kapacity školních družin a školních klubů, zvyšování počtu jejich oddělení a snaha naplnovat je na nejvýše povolenou hranici. Přes zvyšující se kapacity školních družin není stále uspokojována poptávka všech uchazečů o zařazení do školních družin, zejména žáků 4. a 5. ročníků.

Se stále zvyšujícími se počty účastníků středisek volného času (zejména dětí předškolního věku) dochází také k mírnému nárůstu počtu jejich zájmových útvarů a také ke změně struktury nabídky zájmových útvarů s ohledem na tuto věkovou kategorii.

Ve sledovaném období školních roků 2012/2013 až 2014/2015 dochází k celkovému zvyšování počtu školských zařízení pro zájmové vzdělávání i počtu jejich účastníků. Nejmarkantnější nárůst je v počtu školních družin, který souvisí se stále zvyšujícím se počtem žáků 1. stupně. Do školních družin a školních klubů dochází téměř pravidelně výhradně žáci jedné základní školy. Ve sledovaném období ubylo o 2 % žáků 2. stupně ve školních klubech a o 8 % se snížil počet žáků 1. stupně ve školních družinách. Vývoj nárůstu počtu školských zařízení nastiňuje následující tabulka.

Tabulka 63

Počet zájmových zařízení

Sledovaný parametr ČR (statistika MŠMT)	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Počet školních družin	3 974	3 981	4 004
Počet školních klubů	526	540	552
Počet domů dětí a mládeže, stanic zájmových činností	310	312	312

Vývoj počtu přijatých účastníků v jednotlivých družích zařízeních zájmového vzdělávání ve sledovaném období uvádí tabulka 64.